

Streszczenie

W rozprawie poddano analizie funkcjonowanie krakowskiego konwentu Zakonu Braci Kaznodziejów w czasie II wojny światowej – największego i najważniejszego wówczas w całej prowincji polskiej. Przedstawiona problematyka dotycząca funkcjonowania i działalności klasztoru dominikańskiego ma charakter wieloaspektowy. Ukazane zostały wszystkie najważniejsze zagadnienia dotyczące jego funkcjonowania w okresie okupacji. Omówiono szczegółowo skład osobowy wspólnoty, zarząd klasztoru i prowincji, nowicjat oraz studium zakonne (seminarium) a także szeroko rozumiane sprawy gospodarcze. Ponadto opisano życie codzienne zakonników oraz ich szeroko zakrojoną działalność duszpasterską. Celem dysertacji była kompleksowa prezentacja krakowskiej wspólnoty dominikańskiej. Metody pracy badawczej pozwalające na osiągnięcie wyznaczonego celu to indukcyjna analiza źródeł oraz ich dedukcyjna synteza, a także metoda porównawcza. Wykorzystane materiały obejmują 177 jednostek archiwalnych pochodzących z 17 archiwów i bibliotek, 35 źródeł drukowanych oraz 190 opracowań.

Przeanalizowany i zaprezentowany obszerny materiał pozwala wyciągnąć kilka ogólnych wniosków: Rzeczywistość okupacyjna wpływała na funkcjonowanie klasztoru krakowskiego oraz urzędów tam się znajdujących. Niepewność czasu wojennego była szczególnie widoczna w funkcjonowaniu nowicjatu oraz studium zakonnego, które nieraz musiało przerywać swoją działalność w obawie przed represjami ze strony okupanta. We wspólnocie widoczne też były problemy bytowe – głównie dlatego, że klasztor musiał zapewnić podstawowe utrzymanie niemalże podwojonej liczbie braci, w porównaniu do czasu sprzed września 1939 roku. Bracia co prawda nie głodowali, jednak jakość i ilość pożywienia była znacznie mniejsza niż przed wojną. Ponadto duże ograniczenia w sprawowaniu swoich obowiązków dotknęły prowincjała, a dotyczyło to wizytacji klasztorów znajdujących się na terenach wschodnich.

4 XI 2022r. Katarzyna Majka